

Merkezi Bütçe

15.05.2024
15:30

Nisan 2024 - 12 aylık bütçe açığı genişlerken faiz dışı açık daraldı

Nisan ayında merkezi bütçe açığı 178 milyar TL, faiz dışı açık 64 milyar TL oldu. Nisanda yıllık gelir artışının harcama artışın üstünde gerçekleşmesiyle bütçe açığındaki yıllık genişleme %34 ile sınırlı kaldı. Faiz dışı harcama artışının yılın ilk çeyreğine göre yavaşlamasıyla faiz dışı açık önceki yıla göre azaldı. 12 aylık bazda bütçe açığı genişlerken, faiz dışı açık marta göre sınırlı da olsa daraldı.

Hükümetin 2024 yılı merkezi yönetim bütçe açığı tahmini 2.7 trilyon TL (GSYH'in %6.4'ü). Deprem harcamalarının önemli bir kısmının geçtiğimiz yıl bütçelenmesini dikkate alarak 2024 yılında bütçe açığının OVP tahmininin altında, GSYH'a oran olarak 2023 yılına yakın %5-5.5 aralığında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Hafta içinde açıklanan kamu tasarruf paketi, harcamaları sınırlandırarak bütçe açığındaki genişlemenin yavaşlatılmasını amaçlıyor. Paketin bütçeye etkisinin rakamsal olarak yaz sonunda, OVP gözden geçirmesi döneminde duyurulabileceği açıklandı.

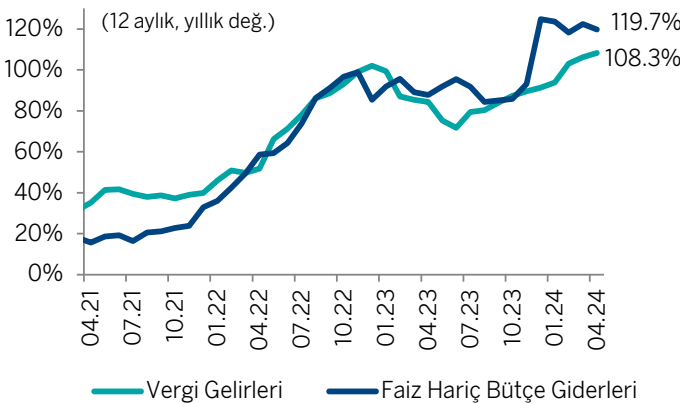
12 aylık toplamlara göre bütçe açığı genişlerken, faiz dışı açık daraldı

- Bütçe açığı önceki aya göre 45 milyar TL artarak 1,684 milyar TL oldu (OVP 2024 tahmini 2,652 mlr TL açık)
- Faiz dışı açık önceki aya göre 34 milyar TL azalarak 780 milyar TL oldu. (OVP 2024 tahmini 1,398 mlr TL açık)

12 aylık faiz dışı harcama artışı vergi gelir artışının üstünde

- Nisanda personel gideri yıllık %138 ile yüksek arttı. Önceki yıl şubatta gerçekleşen deprem nedeniyle hızlı artan bazı kalemlerde 2024 yılında yavaşlama devam etti. Yatırım harcamaları yıllık %23 ile oldukça sınırlı arttı. Cari transfer yıllık artışı %77 ile önceki aylara paralel gerçekleşti. Böylece 12 aylık faiz dışı harcama artışı önceki aya göre sınırlı yavaşlayarak %120 oldu.
- Cari transfer harcamaları içinde KİT görevlendirme gideri yıllık %108 arttı. Toplam 22.9 milyar TL olan KİT görevlendirme giderinin 20.2 milyar TL'si Elektrik Üretim AŞ. kaynaklı oldu.
- Faiz ödemesi nisanda yıllık %231 artışla 114 milyar TL oldu. Ocak-Nisan yıllık artışı da %170 ile oldukça yüksek.
- Nisanda toplam vergi geliri yıllık %110 ile hızlı artarak faiz dışı harcama artışının üstünde gerçekleşti. 12 aylık bazda vergi gelir artışı ivmelenerek %108'e yükseldi.
- Nisanda yıllık bazda BSMV (%213), KDV (%151) ve gelir vergisi (%132) artışları yüksek gerçekleşirken, ÖTV (%82) ve ithalde alınan KDV artışı (%95) daha sınırlı kaldı.
- Vergi dışı gelirler nisanda yıllık %206 artışla 108 milyar TL oldu. Dikkat çeken kalemler; "Borç verme işlemlerinden kaynaklanan faizler" 29 milyar TL, "diğer faizler" 16 milyar TL, "kaynak kullanımı destekleme fonu" 9 milyar TL, "para cezaları" 9 milyar TL. Yılın ilk dört ayında vergi dışı gelir artışı %102 oldu.

Bütçe Performansı (12 aylık)

Bütçe Özeti

milyar TL	Nis.23	Nis.24	Yıllık Değişim	Oca-Nis 23	Oca-Nis 24	Yıllık Değişim
Harcamalar	400	774	93%	1,445	2,924	102%
1-Faiz Hariç Harcama	366	660	80%	1,310	2,560	95%
Personel Giderleri	88	209	138%	362	874	141%
Mal ve Hizmet Alımları	31	45	46%	102	164	61%
Cari Transferler	175	310	77%	640	1,147	79%
Sermaye Giderleri&Transferi	50	62	23%	120	162	35%
Diğer	22	33	49%	86	212	147%
2-Faiz Harcamaları	34	114	231%	135	365	170%
Gelirler	268	596	122%	1,063	2,233	110%
Vergi Gelirleri	233	488	110%	864	1,832	112%
Vergi Dışı Gelirler	35	108	206%	199	401	102%
Bütçe Dengesi	-132	-178	34%	-382	-691	81%
Faiz Dışı Denge	-98	-64	-35%	-247	-327	32%

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Garanti BBVA Yatırım

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olma dışında içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekilde ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İletim, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.

Nispetiye Mahallesi Barbaros Bul. Çiftçi Towers Kule 1,
34340 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 212 384 1121
Faks: 212 352 4240